

VÁŠ DOPIS ZN.:

ZE DNE:

NAŠE ZN.: ULM-0604/2017/0311

VYŘIZUJE: František Staněk

TEL.: +420 545 555 103

E-MAIL: fstanek@cmi.cz

DATUM: 2017-04-06

Výrobci a uživatelé výdejních stojanů na pohonné hmoty

Zobrazení ceny na indikační jednotce výdejního stojanu na pohonné hmoty

V návaznosti na žádosti subjektů, které jsou výrobci výdejních stojanů pohonných hmot, a subjektů, které tato stanovená měřidla používají na čerpacích stanicích pohonných hmot za účelem přímého prodeje paliva spotřebitelům, sděluje Český metrologický institut (dále jen „ČMI“) k problematice cenové indikace vydaných pohonných hmot na předmětných výdejních stojanech následující informace:

Měřidla a měřicí systémy protečeného množství kapalin jiných než voda nebo než zkapalněné plyny – výdejní stojany na pohonné hmoty (dále jen „výdejní stojany“) patří mezi druhy měřidel, jejichž technické a metrologické vlastnosti, respektive požadavky na ně, jsou specifikovány nařízením vlády č. 120/2016 Sb., o posuzování shody měřidel při jejich dodávání na trh, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „NV“). Tímto nařízením vlády je do české legislativy implementována směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/32/EU (dále jen „MID“) ze dne 26. února 2016, o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se dodávání měřidel na trh.

„Jestliže je výdejní stojan vybaven indikační jednotkou ukazující cenu, pak nesmí být rozdíl mezi zobrazenou cenou a cenou vypočtenou z ceny za jednotku a indikovaného množství větší, než cena odpovídající E_{min} .“ (E_{min} je absolutní hodnota největší dovolené chyby pro nejmenší odměr). Tento závazný požadavek lze nalézt jak ve směrnici MID, respektive NV, tak v opatření obecné povahy č. 0111-OOP-C033-15 (dále jen „OOP“), kterým se v podmínkách české právní úpravy metrologie stanovují metrologické a technické požadavky na předmětný druh stanovených měřidel – výdejní stojany na pohonné hmoty, včetně metod zkoušení pro jejich ověřování (k vydávání OOP je ČMI zmocněn zákonem č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů). V čl. 7.5.3 zmíněného OOP, které stanovuje mimo jiné i kritériální požadavky na zkoušku počítadla ceny prováděnou při ověřování ČMI, je stanovena *dovolená odchylka indikované ceny*. Odchylka indikované ceny nesmí být při procesu ověřování větší, než cena odpovídající E_{min} .

Poznámka: Za předpokladu, že by se jednalo o výdejní stojan, jehož hodnota nejmenšího odměru stanovená výrobcem je $V_{min} = 2$ L (standardní případ), pro níž činí největší dovolená chyba $E_{min} = 0,02$ L (viz čl. 2.3.2.4 OOP), činila by při ceně benzínu 30,- Kč/L tato dovolená odchylka 60 haléřů. Pokud by byl při procesu ověřování takový nebo nižší rozdíl zjištěn, nebyl by to důvod pro zamítnutí ověření předmětného stanoveného měřidla. Tento princip platí jako jedna z podmínek pro ověření výdejního stojanu jakožto stanoveného měřidla podle § 9 zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii;

nelze ji však interpretovat tak, že je možné například řídicí software výdejného stojanu naprogramovat tak, aby záměrně a systematicky připočítával uvedenou částku k matematicky vypočtené ceně.

Výrobci výdejních stojanů jsou tedy povinni zajistit splnění předmětného závazného technického požadavku vyplývajícího z čl. 5.5.3 NV, resp. z čl. 7.5.3 OOP, tj. že při nejmenším zobrazovaném dílku indikace výdejního stojanu 0,01 litru ($E_{\min} = 0,02$ litru) se celková indikovaná cena může lišit (od ceny vypočtené z ceny za jednotku a indikovaného množství) maximálně o cenu odpovídající ceně 0,02 litru produktu.

Jakým (legitímím) výpočtovým mechanismem zajistí výrobce splnění předmětného požadavku u formátu ceny zobrazované indikační jednotkou, je z hlediska metrologie plně v jeho kompetenci (může se dokonce jednat i o specifická řešení, která mohou být know-how výrobce). Při ověřování výdejního stojanu na pohonné hmoty se pak při zkoušce počítadla ceny zjišťuje shoda/neshoda s požadavkem specifikovaným v odst. 7.5.3 OOP, tj. s požadavkem na rozdíl mezi zobrazenou cenou a cenou vypočtenou z indikovaného množství a z ceny za jednotku. Pokud cenová indikace na výdejním stojanu výše uvedené požadavky splní, což uživatel tohoto druhu stanoveného měřidla prokazuje zajištěním ověření v souladu s § 9 zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s druhovým seznamem stanovených měřidel vyhlášky Ministerstva průmyslu a obchodu č. 345/2002 Sb., v platném znění, potom lze tento údaj používat jako závazný pro realizovanou transakci reprezentovanou přímým prodejem paliva spotřebiteli.

Probíhá-li pak vlastní vypořádání závazkového vztahu hotovostní platbou, je vztah mezi dodavatelem na jedné straně a odběratelem (spotřebitelem) na straně druhé upraven zákonem č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele. Ten stanoví, že při konečném účtování prodávaných výrobků a poskytovaných služeb v hotovosti se celková částka zaokrouhluje vždy k nejbližší platné nominální hodnotě zákonných peněz v oběhu. Tato problematika je však v dané oblasti standardně řešena mimo stanovená měřidla (v rámci pokladních systémů) a není v působnosti ČMI. I přes tuto okolnost ČMI zahájil jednání s kompetentním kontrolním orgánem (Česká obchodní inspekce) s cílem konfrontovat některé technické parametry a metrologické vlastnosti výdejních stojanů pohonných hmot (specifikované evropskou a národní legislativou) provozovaných v České republice ve funkci stanovených měřidel s požadavky zákona o ochraně spotřebitele a s cílem přispět po odborné stránce k doplnění všech relevantních technických a metrologických informací, které by mohl orgán dozoru nad trhem v ČR v rámci svých zjištění z kontrolní činnosti při svém rozhodování zohlednit.

S pozdravem

Český metrologický institut
Okružní 31
638 00 Brno
-9-

Ing. František Staněk, PhD.

odborný ředitel pro legální metrologii

Co: GŘ ČMI, ÚLM, ČMI OI Brno (6015)